

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบัน ความต้องการในการจัดการเรียนรู้ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ สำหรับการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้เอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ 4) เพื่อประเมินผลการใช้เอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน คือ 1) ผลการจัดการศึกษาตามนโยบายการศึกษา จุดมุ่งหมายการจัดการศึกษา โรงเรียน ชุมชนศึกษา และแนวทางการจัดการศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 2) แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยและประเมินการใช้เอกสารประกอบการเรียน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนพวงศศึกษา อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 6 ห้องเรียน คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม ด้วยวิธีการจับสลากเลขประจำห้องเรียน จำนวน 1 ห้องเรียน ได้นักเรียนห้อง 6/5 จำนวนนักเรียน 38 คน ซึ่งมีการจัดห้องเรียนแบบคละกัน ระหว่างนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ 1) เอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบ

วิจัยการการเรียนรู้ 7 ชั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 2) แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยการใช้การสอนแบบวิจัยการการเรียนรู้ 7 ชั้น 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยการใช้การสอนแบบวิจัยการการเรียนรู้ 7 ชั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ 6) แบบสอบถามการยอมรับและการนำไปใช้ของเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยการใช้การสอนแบบวิจัยการการเรียนรู้ 7 ชั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่า t-test

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานสภาพปัจจุบัน ความต้องการในการจัดการเรียนรู้ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ สำหรับการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยการใช้การสอนแบบวิจัยการการเรียนรู้ 7 ชั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นโยบาย จุดหมายการจัดการศึกษาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนชุมพวงศึกษา สภาพที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ มุ่งสู่การส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีทักษะการคิด ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะการใช้ชีวิต เน้นการส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสม และมีสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมที่มีประสิทธิภาพ

2. เอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยการใช้การสอนแบบวิจัยการการเรียนรู้ 7 ชั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.67/83.50

3. ผลการทดลองใช้ เอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยการใช้การสอนแบบวิจัยการการเรียนรู้ 7 ชั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.01 และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการยอมรับการนำไปใช้ของเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีระดับค่าเฉลี่ยการยอมรับโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากการวิจัยการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน จากการวิเคราะห์นโยบาย แนวคิด ทฤษฎี สภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่า สภาพที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีทักษะการคิด ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะการใช้ชีวิต เน้นการส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ส่งผลให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ พบว่า สภาพปัจจุบัน คือ การจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนตามเนื้อหา ขาดสื่อการเรียนรู้ที่สอนให้มีการปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอน โดยมีขั้นตอนที่สามารถเรียนรู้ได้รวดเร็ว และเข้าใจได้ง่าย ขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ รวมไปถึงการสรุปและการนำเสนอผลการปฏิบัติงาน โดยสังเกตจากการเรียนรู้ การทำงาน การส่งงาน และการประเมินผลการเรียน ทั้งระหว่างจัดการเรียนรู้ และหลังการจัดการเรียนรู้เสร็จสิ้น และสภาพที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสม และมีสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมที่มีประสิทธิภาพ มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีทักษะการคิด ทักษะการใช้ชีวิต ทักษะการใช้เทคโนโลยี เน้นการส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้นักเรียนมี

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้สอดคล้องกับแนวคิดของสวิตซ์ มูลคำ (2547) ซึ่งได้กล่าวถึงประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ไว้ดังนี้ การคิดวิเคราะห์ ช่วยให้รู้ข้อเท็จจริง เป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาการประเมินและการตัดสินใจ ช่วยในการสำรวจความสมเหตุสมผลของข้อมูลที่ปรากฏ ไม่หลงเชื่อข้ออ้างที่เกิดจากตัวอย่างเพียงอย่างเดียว แต่พิจารณาเหตุผลและปัจจัยเฉพาะในแต่ละกรณี ช่วยพัฒนาความเป็นคนช่างสังเกต การหาความแตกต่างของสิ่งที่ปรากฏ โดยสามารถใช้ข้อมูลพื้นฐานที่มีวิเคราะห์ร่วมกับปัจจัยอื่น ๆ ของสถานการณ์ ณ เวลานั้นอันจะช่วยคาดการณ์ความน่าจะเป็นได้สมเหตุสมผล และสอดคล้องกับแนวคิดของเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549) ได้กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์มีประโยชน์ช่วยส่งเสริมความฉลาดทางสติปัญญา คำนึงถึงความสมเหตุสมผลช่วยลดการอ้างประสบการณ์ส่วนตัว ตรวจสอบการคาดคะเนบนฐานความรู้เดิม เป็นพื้นฐานการคิดในมิติอื่นๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ

2. การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.67/83.50 หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำกิจกรรม และทำแบบทดสอบย่อยได้ถูกต้องและการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทั้งหมด ร้อยละ 83.67 และค่าเฉลี่ยคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้องของนักเรียนทั้งหมดร้อยละ 83.50 ซึ่งแสดงว่าเอกสารประกอบการเรียน มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ที่ตั้งไว้ ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ เหมาะสมมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.40 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีค่าเท่ากับ 0.63 เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก เอกสารประกอบการเรียน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างมีระบบและวิธีที่เหมาะสมตามขั้นตอน ตั้งแต่กระบวนการศึกษาหลักสูตร คู่มือครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การคัดเลือกเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ รวมทั้งวิเคราะห์เนื้อหา จัดแบ่งเนื้อหา กิจกรรมการเรียน คาบเวลาในแต่ละเรื่อง ศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางและได้ผ่านการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลองเครื่องมือกับกลุ่มทดลองเพื่อปรับปรุง ให้มีความสมบูรณ์ 3 ครั้ง โดยนำผลการทดลองไปปรับปรุงก่อนไปทดลองสอนจริง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของสุภาพร สิงห์ทอง (2550 : 45) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของเอกสารประกอบการเรียนการสอน ไว้ว่า ความสำคัญของเอกสารประกอบการเรียนมีหลายประการ ดังนี้ คือ ช่วยขยายเนื้อหาในแบบเรียนให้กว้างขวางขึ้น สร้างเสริมนิสัยรักการค้นคว้า และพัฒนาการอ่านขดเคยความบกพร่องด้านจิตใจของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความเพลิดเพลินบันเทิงใจ ลับสมองและส่งเสริมชาวปัญญา สอดคล้องกับแนวคิดของ สันทนา สงครินทร์ (2553 : 14) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเอกสารประกอบการเรียนว่า เป็นผลงานทางวิชาการที่เปิดโอกาสให้ผู้สอนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ที่จะช่วยในการเรียนการสอนเป็นแนวทางให้

ผู้สอนจัดกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนตำราของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีเอกสารสำหรับศึกษาทำความเข้าใจบทเรียน และฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความสนใจใคร่รู้และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลัดดา ทองศรี (2555) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน โดยใช้การแสดงละคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า เอกสารประกอบการเรียน มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.11/85.87 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตร์ ทรงดาศรี (2554) ได้ทำการวิจัย การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคด้วยภูมิปัญญาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน การที่เอกสารประกอบการเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอาจเนื่องมาจากเหตุผลดังนี้ คือ เอกสารประกอบการเรียน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีทั้งหมด 6 เรื่อง และได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างมีระบบและวิธีที่เหมาะสมตามขั้นตอน ตั้งแต่กระบวนการศึกษาการสร้างเอกสารประกอบการเรียน การศึกษาหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งวิเคราะห์เนื้อหา จัดแบ่งเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ คาบเวลาในแต่ละเรื่อง เพื่อนำมาวางแผนในการสร้างแล้วกำหนดเป็นรายละเอียดของเอกสารประกอบการเรียน ศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางและได้ผ่านการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลองเครื่องมือกับกลุ่มทดลองเพื่อปรับปรุง ให้มีความสมบูรณ์ 3 ครั้ง โดยนำผลการทดลองไปปรับปรุงก่อนไปทดลองสอนจริง และเอกสารประกอบการเรียนแต่ละเรื่องประกอบด้วย คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียน, ผลการเรียนรู้, จุดประสงค์การเรียนรู้, แบบทดสอบก่อนเรียน, เนื้อหา, ขั้นตอนการปฏิบัติ, แบบทดสอบหลังเรียน, เฉลยแบบทดสอบ และบรรณานุกรม ลักษณะของรูปเล่มมีความเหมาะสม เนื้อหา มีความสมบูรณ์ มีรูปภาพสีสันสวยงาม ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดี กิจกรรมการเรียนรู้ที่ประกอบการจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยเป็นการนำเสนอในลักษณะของเอกสารเย็บเล่มโดยกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาแบ่งเป็นย่อๆ ตามลำดับ โดยเนื้อหาจะเรียงจากง่ายไปหายากทำให้นักเรียนสามารถค้นคว้าด้วยตนเอง ตามความสามารถของแต่ละบุคคล ทำให้นักเรียนเกิดความพอใจที่จะศึกษาและเรียนรู้จากเอกสารประกอบการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. ผลการทดลองใช้เอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.1 จากการนำเอกสารประกอบการเรียนที่พัฒนาขึ้น ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/5 จำนวน 38 คน ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 84.44/85.99

สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 แสดงว่าเอกสารประกอบการเรียนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ประกอบเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนได้จริง และเมื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนทุกคนให้ความสนใจ มีความมุ่งมั่นใฝ่เรียนรู้ทั้งในด้านทฤษฎี และการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละเรื่องได้ ซึ่งเป็นผลมาจากผู้วิจัยได้ดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนตามลำดับ อันได้แก่

- 1) ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน นโยบาย แนวคิด ทฤษฎี สภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้
- 2) ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3) เอกสารประกอบการเรียนผ่านการหาประสิทธิภาพอย่างเป็นขั้นตอน
- 4) นำวิธีการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประภาพรณ เส็งวงศ์ (2550: 42) กล่าวว่า เอกสารประกอบการเรียน หมายถึง เอกสารที่บอกวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนเฉพาะเรื่อง หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ครูหรือผู้เรียนใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งตามหลักสูตร ซึ่งจะต้องมีหัวข้อและเนื้อหาครอบคลุมและครบถ้วน ตามรายละเอียดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไม่น้อยกว่า 1 หน่วยการเรียนรู้/รายวิชา สอดคล้องกับแนวคิดของ สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550: 41-42) ได้กล่าวถึงเอกสารประกอบการเรียนว่าไม่มีรูปแบบที่จำเพาะเจาะจง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ผลิตที่จะคำนึงถึงลักษณะการนำไปใช้และกลุ่มผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลัดดา ทองศรี (2555) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน โดยใช้การแสดงละคร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า เอกสารประกอบการเรียน มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.11/85.87 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตร์ ทรงดาศรี (2554) ได้ทำการวิจัยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรคด้วยภูมิปัญญาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า มีประสิทธิภาพ 88.94/98.78

3.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จะเห็นได้ว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน จากการเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนที่สร้างขึ้น สรุปว่า เอกสารประกอบการเรียนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ช่วยเพิ่มศักยภาพทางด้านสติปัญญา ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ยึดหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน และวิธีการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น โดยได้สร้างตามขั้นตอนที่จัดไว้อย่างเป็นระบบแบบแผน จัดทำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับระดับวัยหรือความสามารถของนักเรียน โดยมุ่งเน้นให้สอดคล้องกับผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้เครื่องมือในการวิจัยได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และได้นำไปทดลองใช้ก่อนที่จะนำมาใช้เก็บข้อมูลจริงจึงทำให้กิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อความรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของไพฑูริย์ สุขศรีงาม (2552) ที่ได้กล่าวว่า การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ช่วยเพิ่มศักยภาพด้าน

สติปัญญา เนื่องจากนักเรียนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอน ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ที่เกิดจากแรงจูงใจภายใน มุ่งที่ความสำเร็จของการแก้ปัญหาจนกระทั่งได้รับความรู้ใหม่ด้วยตนเอง นักเรียนมีความคิดเป็นอิสระในการนำทางตนเองไปสู่ความสำเร็จ เป็นการเรียนรู้ยุทธศาสตร์ในการเรียน นักเรียนจะได้รับการฝึกฝนในวิธีการแก้ปัญหา การใช้คำถาม รวมถึงการบันทึก การวิเคราะห์ การประเมิน และการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมการจดจำความรู้ ในการเรียนรู้ จะถูกเก็บบันทึกไว้ในหน่วยความจำของสมอง และสามารถเรียกกลับมาใช้ได้อีก เมื่อมีสิ่งเร้าจากภายนอกมากระตุ้น ดังนั้นความรู้ที่เก็บไว้จะถูกนำมาใช้ตลอดเวลา ความรู้จึงคงทนไม่ลบเลือนไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโศภน รัตนะ (2556) ได้ทำการศึกษาผลการใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชะรัดชนูปถัมภ์ จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยการใช้เอกสารประกอบการเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อันวา ดาตุ (2556) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงตามหลักการอิสลาม ผลการศึกษาค้นคว้าอิสระพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากการเรียนด้วย เอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนโดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ได้แก่ 1) ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม 2) ขั้นสร้างความสนใจ 3) ขั้นสำรวจและค้นหา 4) ขั้นอธิบาย 5) ขั้นขยายความคิด 6) ขั้นประเมินผล 7) ขั้นนำความรู้ไปใช้ ซึ่งในขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละขั้นนั้น นักเรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์จากใบงานในเอกสารประกอบการเรียนอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุวิทย์ มูลคำ (2547) ให้ความหมายการคิดวิเคราะห์ว่า หมายถึง ความสามารถในการจำแนกแยกแยะ องค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นวัตถุ สิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้นเพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้ สอดคล้องกับแนวคิดของ วณิช สุธาร์ตน์ (2547) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ ว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 2 เรื่อง คือ 1) ความสามารถในการใช้เหตุผลอย่างถูกต้อง 2) เทคนิคในการตั้งคำถามเพื่อใช้ในการคิดวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ จิมอาษา (2554) ได้ทำการศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น สารที่ 2 หน้าทีพลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่าทักษะการคิดวิเคราะห์ในสารที่ 2 หน้าทีพลเมือง

วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น มีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 13 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 17 คน คิดเป็นร้อยละ 76.47 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 75 และมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 15.06 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75.29

4. ผลการวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังจากเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียน โดยรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากเอกสารประกอบการเรียนเป็นนวัตกรรมที่สามารถใช้ในการจัดการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยจัดแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ไปตามลำดับ จากง่ายไปหายากอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ซึ่งในเรื่องเรื่องจะมีภาพประกอบการบรรยายเนื้อหาสาระ พร้อมทั้งมีใบงานฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้นักเรียนได้หาคำตอบ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนพร้อมเฉลย เพื่อให้นักเรียนสามารถตรวจสอบความรู้ความสามารถได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Maslow (อ้างถึงในอุษณีย์ โภคา. 2554 : 15-16) ได้เสนอลำดับขั้นตอนของความต้องการซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่า เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองหรือพึงพอใจอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว ความต้องการสิ่งอื่น ๆ ก็เกิดขึ้นมาอีก ความต้องการของคนเราอาจเกิดขึ้นซ้ำซ้อนกัน ความต้องการของมนุษย์มี 5 ระดับ คือ 1) ความต้องการทางด้านร่างกาย 2) ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคงในชีวิต 3) ความต้องการทางสังคม 4) ความต้องการมีฐานะ และ 5) ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Shelly (1975) ว่าแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกในทางบวกเมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้มีความสุข ความรู้สึกนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับ และความรู้สึกนี้ทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก และความสุขมีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อนและระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกนี้เรียกว่า ระบบความพึงพอใจ โดยความพึงพอใจเกิดขึ้นเมื่อระบบความพึงพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ จิมอาษา (2554) ได้ทำการศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้นสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อันวา ดาตุ (2556) ได้ทำการศึกษการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงตามหลักการอิสลาม ผลการศึกษาค้นคว้าอิสระพบว่าความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้ออกสารประกอบการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด

5. ผลการสอบถามการยอมรับและการนำไปใช้ของเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังจากผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดของการวิจัย ตลอดจนผลการวิจัยในกิจกรรมเสวนาวิชาการต่อครูและบุคลากรทางการศึกษา ณ โรงเรียนชุมพวงศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยบูรพา แล้ว พบว่า ระดับความคิดเห็นและการยอมรับโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ เอกสารประกอบการเรียน ที่ผู้วิจัยนำมาเสนอได้นำเอากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน 5 ด้าน นอกจากนี้ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน ทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษายอมรับการนำไปใช้ของเอกสารประกอบการเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องแนวคิดทฤษฎีการยอมรับของโรเจอร์ (Rogers, 1995) กล่าวถึงกระบวนการยอมรับประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นรู้หรือขั้นรับรู้ (Awareness Stage) เป็นขั้นเริ่มแรกที่จะนำไปสู่การยอมรับ หรือปฏิเสธสิ่งใหม่ ๆ ขั้นที่ 2 ขั้นสนใจ (Interest Stage) เป็นขั้นที่เริ่มมีการสนใจแสวงหารายละเอียดเกี่ยวกับวิทยาการใหม่ ๆ ขั้นที่ 3 ขั้นประเมินผล (Evaluation Stage) เป็นขั้นที่ไตร่ตรองว่าจะลองใช้วิธีการหรือ วิทยาการใหม่ ๆ นั้นดีหรือไม่ ขั้นที่ 4 ขั้นทดลอง (Trial Stage) เป็นขั้นที่บุคคลทดลองใช้วิทยาการใหม่ ๆ กับสถานการณ์ของตน ขั้นที่ 5 ขั้นการยอมรับ (Adoption Stage) เป็นขั้นที่บุคคลยอมรับวิทยาการใหม่ ๆ นั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวารานณ์ บัวมณี (2550) ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับนวัตกรรมด้านการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ของโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับนวัตกรรมด้านการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ของครู - อาจารย์ คือ ครูคอมพิวเตอร์ควรทำหน้าที่ต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย 2) ระดับการยอมรับนวัตกรรมด้านการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ของครู - อาจารย์มีระดับการยอมรับนวัตกรรมด้านการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรปภา อารีราษฎร์ (2558) ได้ทำการศึกษาพัฒนานวัตกรรมระบบการจัดกลุ่มสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนรู้ การศึกษาการยอมรับนวัตกรรมระบบการจัดกลุ่มสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนรู้ ตามแนวคิดของตัวแบบสหทฤษฎี การยอมรับและใช้เทคโนโลยี UTAUT ประชากร ได้แก่ ผู้ประสานงานโรงเรียนเครือข่ายสื่ออีดีแอลทีวี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รวม 1,194 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง 300 คน พบว่า การยอมรับนวัตกรรมระบบการจัดกลุ่มสื่อ อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนรู้ของผู้เข้าอบรมอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัยแสดงว่า การเรียนจากเอกสารประกอบการเรียน ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมด้วยตนเองทำให้นักเรียนทุกคนสนใจ และตั้งใจปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างสนุกสนาน มีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนเป็นการจัดประสบการณ์เน้นให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จึงทำให้นักเรียนมีความตื่นตัว กระตือรือร้นที่จะเรียน และมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียนกิจกรรมในแต่ละเรื่อง นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มมีความรักสามัคคี และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเรียนการสอนจากเอกสารประกอบการเรียน สามารถตรวจสอบผลการเรียนรู้ของตนเองทันที และเมื่อเรียนจบในแต่ละหน่วย ครูผู้สอนจะทดสอบหลังเรียน แล้วแจ้งผลความสำเร็จทุกครั้งในการทำกิจกรรมการเรียน นักเรียนก็เกิดความภาคภูมิใจ ยินดีแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องของตนเอง ซึ่งเป็นการจูงใจให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียน การเรียนจากเอกสารประกอบการเรียน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ละน้อยตามลำดับขั้น ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนได้ผลสมบูรณ์เพราะในแต่ละกรอบมีเนื้อหาสั้น ๆ กะทัดรัดจบในตัวเอง ทำให้นักเรียนเรียนได้เร็ว ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และยังเป็นเครื่องมือทางการศึกษา ที่จะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนที่สามารถนำไปใช้เสริมการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวิจัยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในครั้งนี้ได้ปรากฏผลทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ ทั้งลักษณะข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลมีความเชื่อถือ ที่แสดงถึงการมีองค์ความรู้ใหม่พอสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการวิจัยและพัฒนาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ความรู้ใหม่ที่ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการใหม่ๆ ทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติจากการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นรายวิชาเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ สร้างและพัฒนานวัตกรรมสิ่งพิมพ์ทางการศึกษาประเภทเอกสารประกอบการเรียน บูรณาการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น และทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์
2. ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระใหม่จากนวัตกรรม กระบวนการ วิธีการที่สร้างขึ้นดียิ่งขึ้นเพิ่มเติมจากรายวิชาพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพฤติกรรมที่พึงพอใจอยู่ในระดับที่มากที่สุด ตลอดจนสามารถทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่พัฒนาขึ้น ในเชิงประจักษ์ทั้งระดับรายวิชา สถานศึกษา และการทดสอบระดับชาติ
3. ผลการวิจัยและพัฒนาในครั้งนี้ได้เผยแพร่ไปยังสถานศึกษาต่างๆ สื่อสังคมออนไลน์วารสารทางวิชาการของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อที่ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาจะนำไปเป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษา หรือพัฒนาผู้เรียนด้านต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น
4. จุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้เกิดขึ้นจากปัญหาที่จะต้องค้นคว้าหาความจริงจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนของผู้วิจัย จึงทำการวิจัยเพื่อค้นหาคำตอบ โดยใช้กระบวนการอันเป็นที่ยอมรับในวิทยาการสาขาทางการศึกษา จึงได้ใช้กระบวนการสอนแบบวัฏจักร

การเรียนรู้ 7 ชั้น มาวิจัยและพัฒนาสมรรถนะการคิดวิเคราะห์ เพราะเชื่อว่าวิธีการใหม่นี้จะมีความถูกต้องเหมาะสมและเชื่อถือได้มากที่สุด

5. การวิจัยและพัฒนาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้วางแผนและกำหนดนโยบายสังเคราะห์สภาพปัญหา บริบทของสถานศึกษาทั้งหลักสูตรและบุคลากรแต่ละครั้งให้ถูกต้องและเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญ

6. มีประโยชน์ต่อผู้ทำวิจัยทั้งในด้านวิชาการ สถิติปัญหา อารมณ์ และสังคม เช่น เป็นคนที่รอบรู้ ทันสมัย ในเชิงวิชาการ มีความคิดริเริ่ม เป็นคนมีเหตุผล อดทน สุขุม ละเอียดรอบคอบ สามารถนำเสนอผลงานการวิจัยเผยแพร่ในเวทีเสวนาวิชาการเพื่อสร้างการยอมรับในผลการวิจัยที่พัฒนาขึ้นร่วมกับทางโรงเรียน สถาบันอุดมศึกษา อาทิจ โรงเรียนชุมชนพวงศีกศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยบูรพา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำเอกสารประกอบการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง และการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไปใช้ควรศึกษารายละเอียดของเอกสารประกอบการเรียนและแผนการจัดการเรียนรู้ให้เข้าใจก่อนนำไปประยุกต์ใช้สอนจริงและเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผู้ศึกษาที่ได้ตั้งไว้

1.2 ครูควรเน้นย้ำให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง อดทนและมีวินัยในการศึกษา เอกสารประกอบการเรียนด้วยตนเอง

1.3 ในเอกสารประกอบการเรียน ครูจะต้องตรวจสอบอุปกรณ์การสาธิตให้พร้อม ครูควรจะศึกษาและเตรียมปฏิบัติด้วยตนเองก่อน เพื่อให้เกิดความพร้อมขณะปฏิบัติกิจกรรม

1.4 ควรให้นักเรียนได้มีการทบทวนการปฏิบัติกิจกรรม ก่อนลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น

1.5 ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีการอภิปรายซักถาม ระหว่างการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน และตัวแปรอื่น ๆ เช่น ระดับสติปัญญา ความคงทนในการเรียนรู้ ยุทธวิธีในการแก้ปัญหา เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการนำเอกสารประกอบการเรียนไปใช้ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบอื่น ๆ เช่น กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การสอนแบบสาธิต การสอนแบบบรรยาย ฯลฯ

2.3 ควรมีการสร้างเอกสารประกอบการเรียนในรายวิชาอื่นๆ เพื่อใช้เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

3. ประโยชน์ต่อความก้าวหน้าวงการวิชาชีพ

3.1 ได้นวัตกรรมที่เป็นเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้มีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ได้จริง มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาของไทยได้มีการวิจัยและพัฒนาสื่อที่เป็นเอกสารประกอบการเรียน ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้เพิ่มมากขึ้น

3.2 ทำให้ได้ความรู้ใหม่ที่ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการใหม่ๆ ทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติในการวิจัยและพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.3 ทำให้มีการศึกษาค้นคว้า อันก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวในด้านวิชาการอยู่เสมอ